

onze wereld het vertrouwen in eigen fatsoen, eigen kennis, eigen geld, eigen macht en eigen militaire bondgenoten zozeer de basis van het leven is geworden en hierdoor zo veel openlijk of bedekt onrecht geschiedt tegen de mens en zijn bestemming, dat op zijn minst de Vrije Universiteit niet werkeloos kan toezien, waar immers de meerderheid der medewerkers instemt met het getuigenis dat de oud-testamentische profeten en Christus Zelf aangaande dit soort zaken hebben gegeven. De vraag, of de onze Universiteit heden ten dage haar taak zal zien en vervullen lijkt mij op het ogenblik één van de belangrijkste kernvraagstukken.

Nawoord

Niet geheel con amore heb ik er in bewilligd mijn college, gegeven tijdens de Academiedag 1968 van de Vrije Universiteit, voor publikatie gereed te maken. Dit college bevat in feite niet veel nieuws en had als enig doel een samenbindend element te vormen in de ontmoeting van alumni van diverse faculteiten.

Ik hoop dat de lezer mij niet kwalijk zal nemen, dat ik in wat overdreven mate virussen en bacteriën bij mijn uiteenzetting over hun gedrag heb „vermenselijkt”. De onderzoeker, die persoonlijk betrokken is bij zijn research, ontkomt niet aan antropomorfie in zijn denken en discussies, al pleegt men de sporen hiervan in publikaties zoveel mogelijk uit te wissen. Het spreekt vanzelf, dat men op dwaalwegen geraakt, indien men in de antropomorfe uitdrukkingen meer ziet dan psychologische hulpmiddelen, in wezen onwetenschappelijk, doch onvermijdelijk, omdat de onderzoeker zelf een mens blijft. Zijn object „leeft” voor hem, of hij wil of niet. Ter verlevendiging en illustratie heb ik tijdens mijn college een twintigtal dia's vertoond. De sporen hiervan zijn in de tekst nog hier en daar te vinden. Reproductie van al deze dia's was niet mogelijk. Ik heb overwogen om een klein aantal foto's aan de tekst toe te voegen. Bij nader inzien leek mij dit echter weinig zinvol. De deskundige vindt zulke foto's in overvloed in de literatuur. Voor de leek zouden zij zelfs bij uitvoerige toelichting meer decoratief dan instructief zijn.

Joh. B.